

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada numero per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

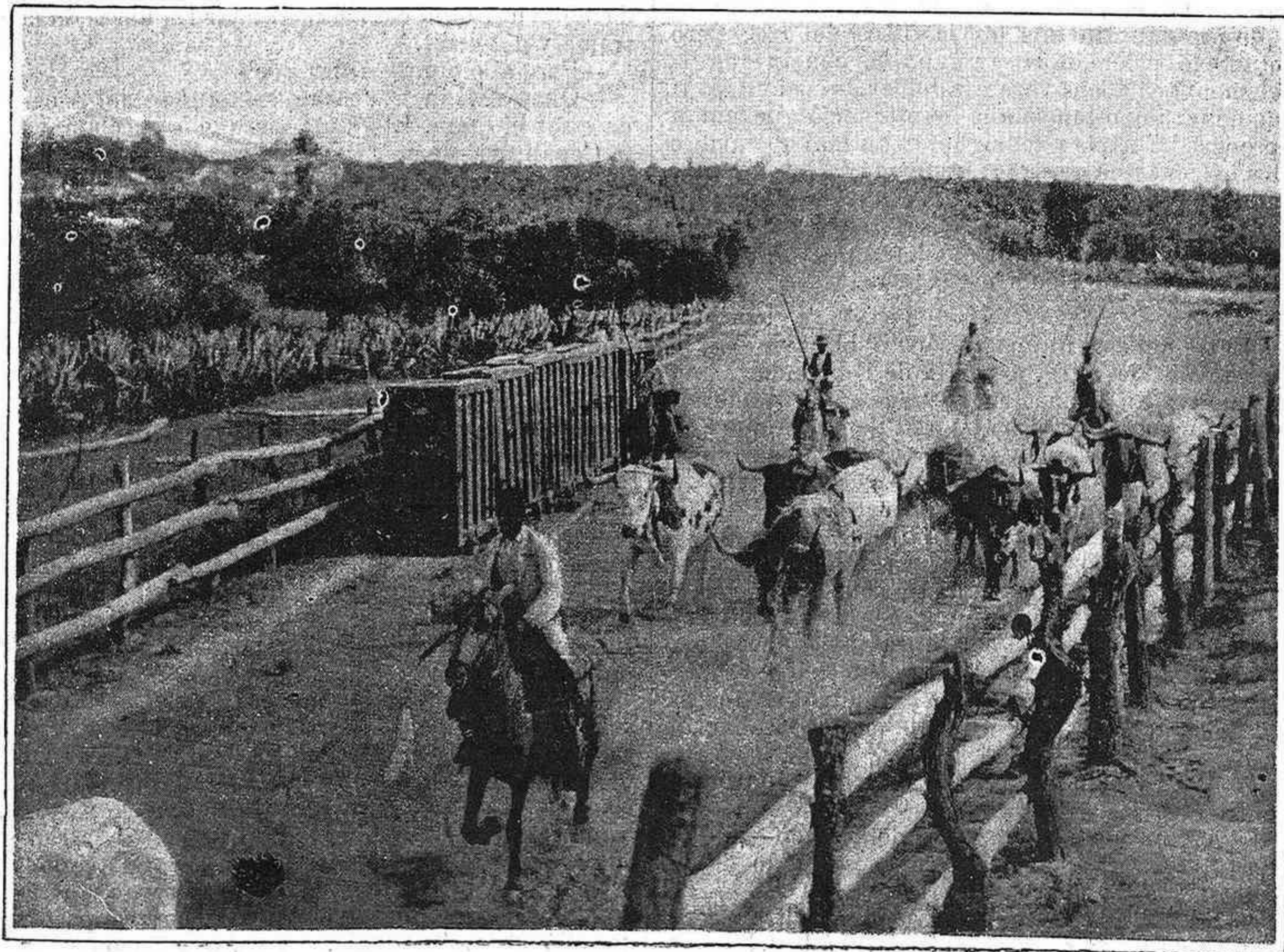
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

NOTAS TAUROFILAS

L' encierro dels toros de una corrida.

QUE CONSTI

Hém apagat los fochs del DILUVI. Lo DILUVI no vá poder desmentir ni un sol dels gravissims datos consignats en la historia de LA SALVADORA, de qual societat dimana directament.

Fá quatre senmanas qu' esperém inútilment que 'ls amos del DILUVI donguin explicacions respecte á la manera com han adquirít y á la forma en que posseheixen la propietat del períodich. ¡Quatre senmanas! ¡Que consti!

CRONICA

Las campanas de totas las iglesias llansadas al vol, anunciavan ab sas veus de bronze...

Jo 'ls hi diré lo que anunciavan. Y 'ls ho diré per boca de un pobre barceloní casulá victima ab molta freqüencia de uns terribles atachs de migranya.

Quan la séva minyona tota entussiasmada deya: —Las campanas anuncian que ara arriba 'l Nunci,—ell vá respondre premsantse 'l front ab las dos mans:—No filla méva: lo que anuncian las campanas es que qui tingui mal de cap se 'l passi.

Y mentres l' espay anava omplintse ab l' eco de aquella metálica algarabia, alguns balcons dels carrers pels quals havia de desfilat la comitiva quedavan empavesats de domassos que no diré que presentessin tots los matissos del iris; pero si tots los colors de la sanfayna. Se coneix que 'ls elements católichs varen treballar de valent á fi de donar importancia á la manifestació que tenian preparada. Aixís y tot sigueren en major número los balcons que mostrant los ferros de las baranas al desnú semblavan dir:—Ves á nosaltres que 'ns explican—que no 'ls que varen guarnirse de gala pera solemnisar la arribada del representant del representant de Déu sobre la terra.

* *

Entre aquests últims balcons n' hi havia dos, l' un davant del altre, al carrer de Fernando. L' un ostentava un domás nou de trinca, de tó morat, color de mitjas de bisbe, y tant llampant que casi feya mal als ulls, mentres lo seu vehí de colorroig mitj perdut, rebregat y vell, mes que un drap de gala, semblava una gala de drapaire.

Lo mateix ventijol los feya boleyar á tots dos, y s' agitavan, lo primer ab lo garbo aixirit y des preocupat de la jovenalla de la primera volada; l' altre, en cambi, ho feya ab lo neguit y 'l mal humor de l' ancianitat. Aquell conservava encare tota l' empesa de la fábrika y 'ls esbatechs li venian molt bé; mes l' últim l' havia perduda feya temps y ab las bufadas del oreig tenia por de acabar d' esfilagarsarse.

Y com es natural entre vehins, vá entaularse entre ells, la següent conversa:

—Ay, noy—vá comensar lo domás nou—¡quina llástima fas! ¿No hauría valgut més que no t' haguessis mogut de la calaixera?

—No 't burlis dels vells—responia l' altre—pen-sa que de joves tots ho hém sigut, y á la vellesa no tothom hi arriba.

—Pero siga dit ab tot lo respecte que mereixeu

per la vostra edat y per las vostras xacras—repl-cava 'l domás morat—quan un eetà tan deslluhit com vos, no crech que li convingui gayre sortir al balcó á riscos de agafar una calapandria. Y com que lo que 'us dich es fill de la compassió, no 'us ho prengueu malament.

—Sobre aquest punt—reprenia 'l domás roig—no t' inquietis, que aquí ahont me veus y ab els anys que tinch n' hi aguantadas moltes de borras-cas, y may res m' ha fet res. Hi perdut casi tot lo pel, m' hi anat tornant calvo; pero 'l cor es jove encare, y conservo la memoria de mos millors dias, com si fos ara mateix.

—¿Voldriau contarme la vostra historia, mentres esperém lo pas del Nunci?

—Ab moltissim gust: escolta.

* *

Lo domás roig, mogut sempre pel vent, com una vella bandera, se aná explicant aixís:

—¿Sabs quín dia vaig sortir al balcó per prime-ra vegada? Lo 29 de setembre de 1868, fetxa me-morable. Vaig estrenarme per honrar una revolu-ció rebuda pel país en massa ab grans transports de alegria. No 'n veurás tú de festas com aquellas. Alló sí qu' era expontáneo y delirant, y no lo de avuy que sembla una parodia... ¡Si haguessis vist los carrers! ¡Quína rihada de generació animada, desbordada, frenética!... ¡Si haguessis vist los bal-cóns! ¡Quins resplandors de lluminarias! ¡Si ha-guessis sentit quins rumors omplian l' ayre! Las campanas de las iglesias estavan mudas; pero en cambi atronavan l' espay los viscas de la multitud y l' eco vibrant de las músicas que tocavan los himnes patriótichs mes engrescadors!...

—Si que vareu tenir un bon estreno.

—Com millor no pot tenirse. Encare al recor-darho avuy se 'm con mouhen totas las fibras de la trama y del urdit.

—Pero alló deuria durar poch.

—Quatre... cinch ... sis anys... ¡qué sé jo! A ca-da punt hi eram. L' un dia perque 's proclamava la Constitució democrática qu' establia la llibertat de cultos; l' altre dia perque venia D. Amadeo de Saboya á visitar á Barcelona... Lo fet es que en-tre unas festas y otras passava la meytat de la vida al balcó; pero á mí, no sé perque se 'm figu-rava que alló no anava massa bé: l' entussiasme disminuia... l' indiferencia guanyava camí... molts balcons que avants eran los primers en pre-sentarse empavesats, estavan completament des-guarnits...—Aixó acabarà mal—me deya entre mí mateix.—Los homes son mes inconstants que 'ls domassos.

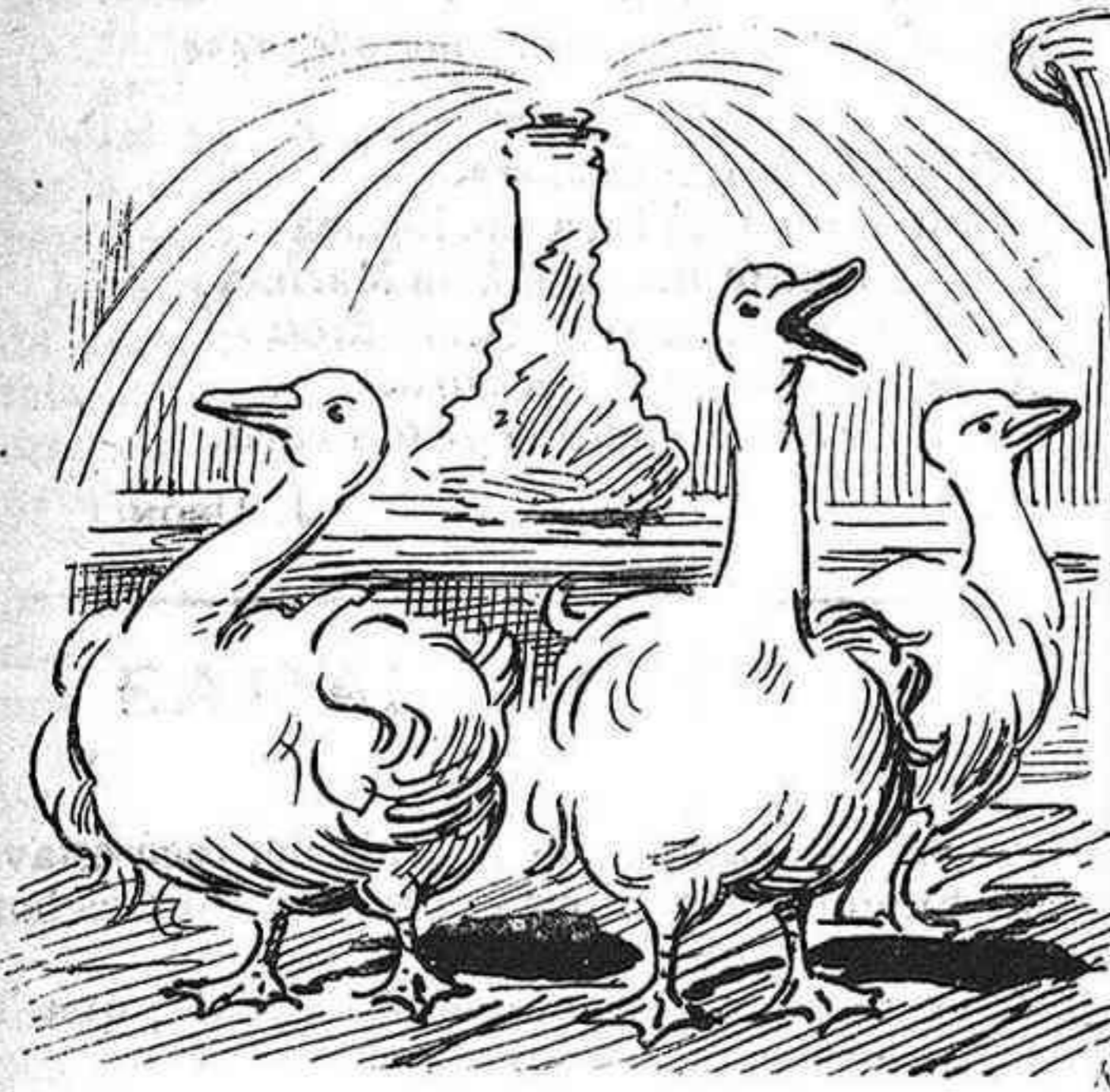
—¿Y va acabarse realment tot aquell esplendor de festas?

—¡Pro de quina manera! Fa ja qui sab los anys que no fan servir-me mes que per Corpus, lo dia de la professó. Avuy m' han tret per l' arribada del Nunci... Figúrat, si á un domás dels meus an-tercedents revolucionaris, aixó pot serli gayre agra-dable.

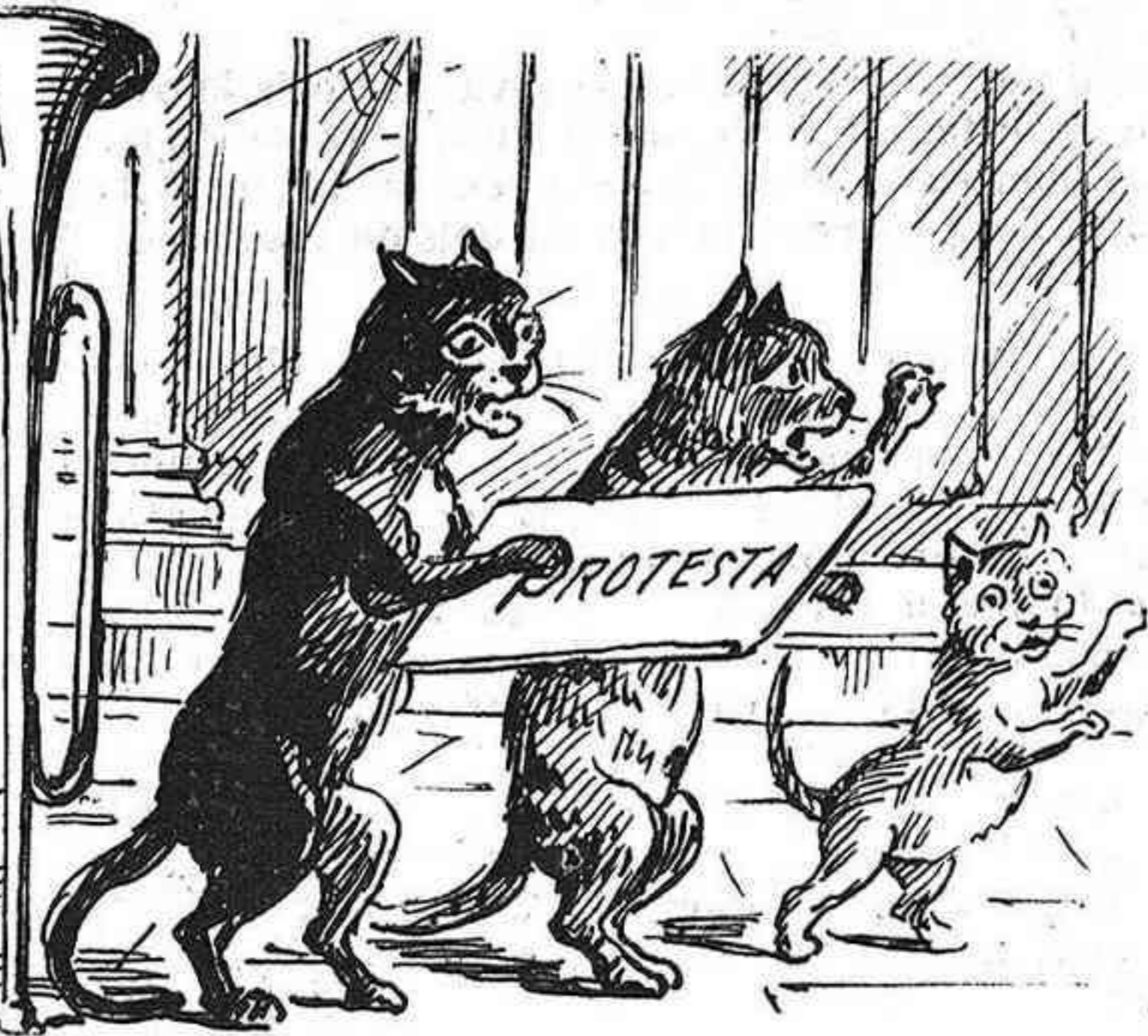
—Pero ¿per qué no protestéu?

—No val la pena. Los domassos son com una part de la multitud inconscient, que va allá ahont la portan. Encare 'm recordo de l' arribada de 'n Sagasta. També aquell dia varen treurem y vaig veure á una pila de homes, fent de caballs, tirant de la carretella de aquell senyor... Vaig avergo-nyirme... Avuy casi faria lo mateix; pero ¿sabs lo que penso? Que tot aixó passarà, com va passar tot alló altre. Ja veurás, si vius, que 'l mon dona voltas, y que 'ls que avuy son abaix demá van á dalt y vice-versa. Tú t' estrenas ab una manifes-

LO NUNCI A LA CATEDRAL. -- LO QUE 'S VAN OLVIDAR D' ENSENYARLI.

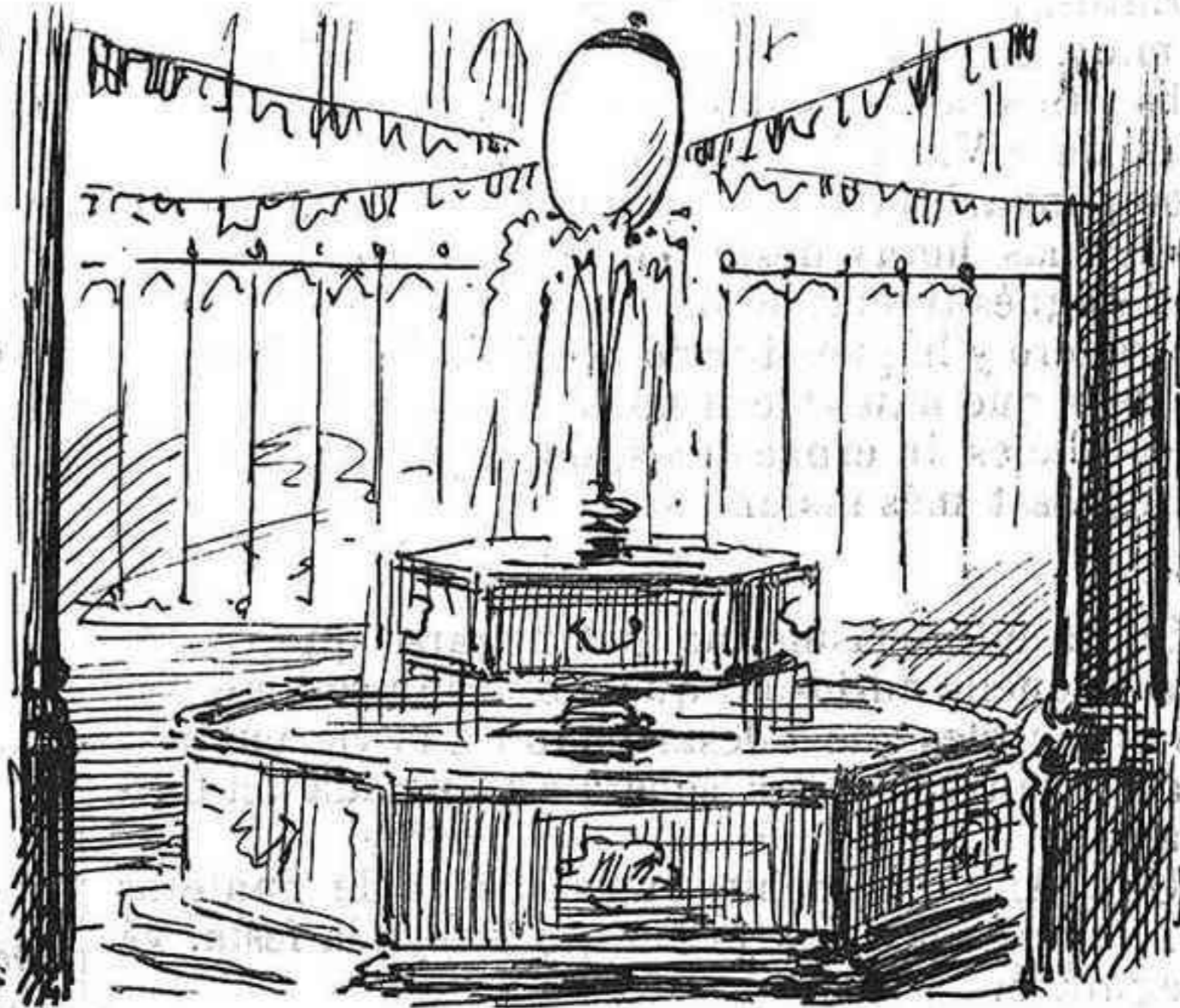
Las ocas egipcias.

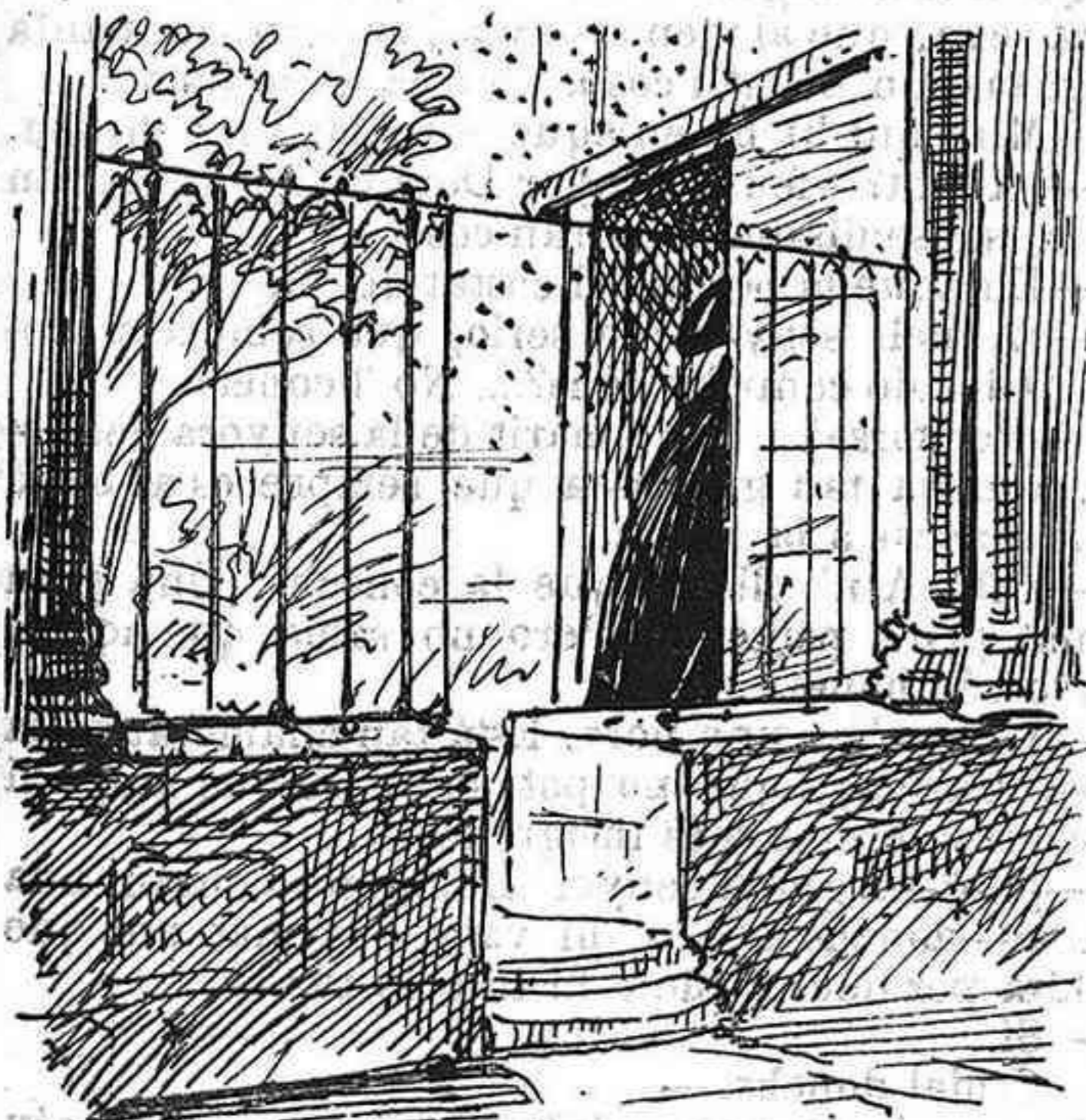
Los gats, que protestan contra 'l desterro.

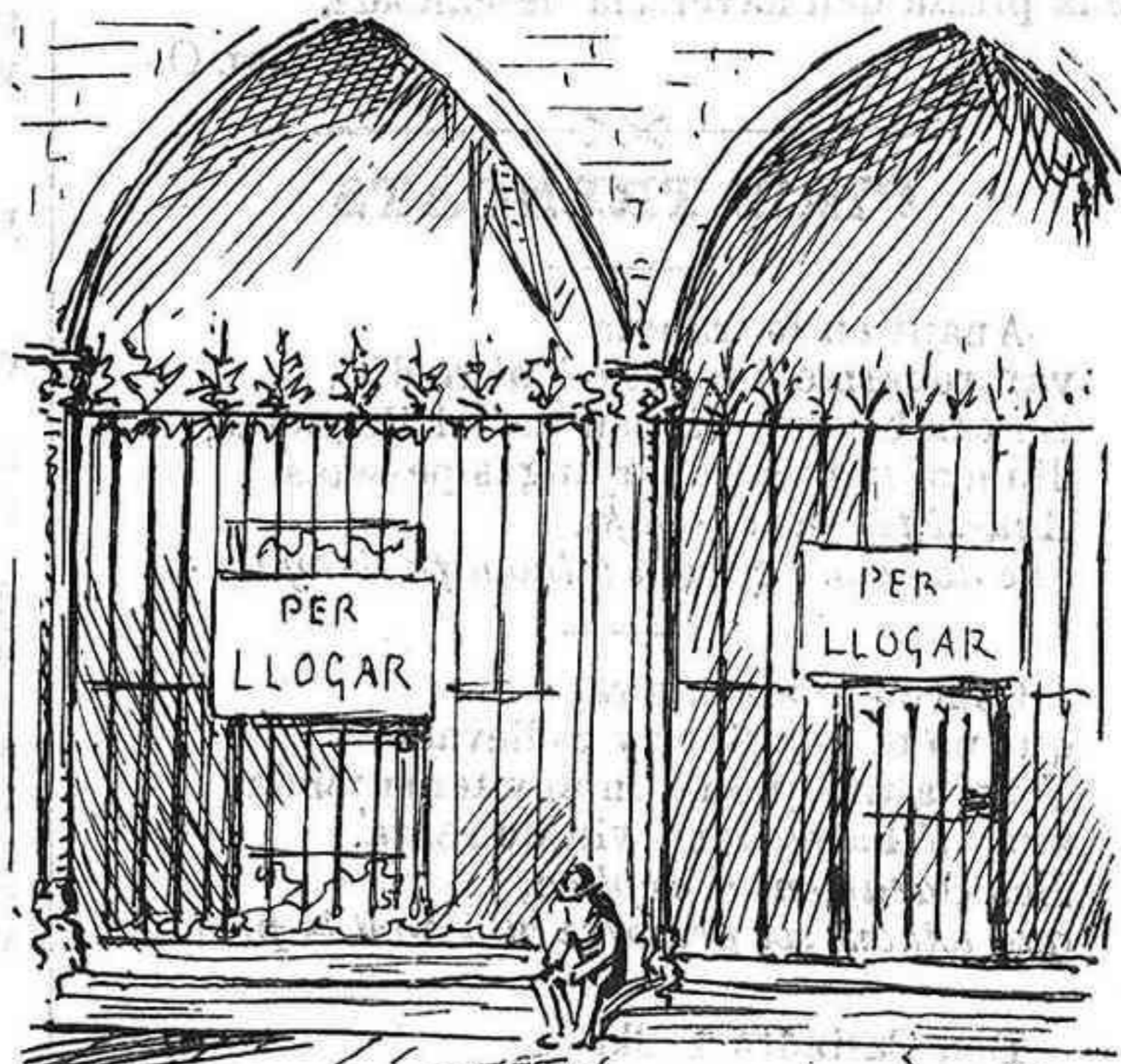
Lo senyor que va pagar la fatxada.

L' ou com balla.

Los water-closets públichs.

Y 'ls altars dels claustres qu' están per llogar.

tació catòlica y tal vegada avants de que sigas tan vell com jo, t' atiparás de pendre part en tota mena d' esclats revolucionaris.

—¿Voleu dir, avi?

—Si noy, y graba bé en la teva memoria lo que vaig á dirte, fill de la meva llarga experiència. «Los homes son inconstants: la conseqüència dels homes dura menos que la vida dels domassos.»

Lo colloqui de aquell parell de draps, ab honors de apólech, va acabar aquí, perque en aquells moments la comitiva embocava 'l carrer de Fernando.

Los municipals de caballeria obrían la marxa: seguia darrera una carretela vulgar, dintre de la qual hi anava 'l Nunci, y á continuació la magnífica carrossa de 'n Castellvell, la mateixa que desde temps immemorial vá á las professóns de Corpus á disposició de la Custodia.

Lo representant de Lleó XIII no vá voler acceptarla, per humilitat sens dupte, encare que no faltá maliciós que digué:—La diplomacia vaticana es molt fina, y no pot deixar de compendre 'ls grans inconvenients que ofereix una carrossa que s veu massa.

Completavan la comitiva una réqua de uns xei-xanta carruatjes.

Entussiasme propiament no vá havern'hi gens ni mica. Sols á l' arribada del tren, alguns catòlics van anarse'n del disparador, llansant alguns crits de «¡Visca 'l Papa-Rey!» Van detenirlos y acompanyarlos en número de deu, al govern civil, y algunas horas després eran posats en llibertat. Si s' hagués tractat de una manifestació de un altre género y haguessin cridat «¡Visca la República!» ab tot y que aquest crit no es ocasionat á promoure conflictes internacionals, de segur que ho haurían passat més malament.

Si no entussiasme; no pot negarse que vá haverhi aquella curiositat que despertan sempre tots los espectacles que s' desenvolupan en la via pública, desde l' entrada de un soberá á l' entrada del Carnestoltas.

Una dona del poble que s' alsava de puntetas per veure al personatge per qui 's feya la festa, vá preguntar:

—¿Qui es el Nunci?

—Aquell de allá dintre 'l cotxe.

—Ay, ay, no veig pás que dugui la trompeta.... Ab la pressa deu havérsela descuidada.

P. DEL O.

CIRIS TRENCATS

Anant en lo tranvia
van robar-me 'l rellotje l' altre día.
En cambi anant á peu un tal Roquetas,
diuhen que va trobar dugas pessetas.
*Aquest fet ens ensenya,
que del arbre caygut tothom fa llenya.*

Conech una senyora,
que no te cap diner y es llevadora.
Y un' altra que fa un any tenia tenda,
avuy s' ha retirat y viu de renta.
*Ben clarament s' explica,
que tothom sol gratarse allá hont li pica.*

Don Casimiro Trilla
va morir-se jugant á la malilla.

Molt al revés de 'n Serafi Cortada
que morí fent l' amor á una criada.
*Per xó no pot negarse,
que si un no sab nadar, pot ofegarse.*

Seguint á una modista
ab un municipal topá en Batista.
Y volguent fé un petó á la Marieta,
en Lluís va cremarse la ma dreta.
*No es donchs, cap cosa rara,
que la carn de moltó vagi tan cara.*

J. USÓN.

LAS LLIGA-CAMAS

Aquella tarde la colla de la taula del recó estava de bon humor; es dir, estava encare de més bon humor que de costum.

Tots los habituals concurrents del café, que 'ls coneixian de sobras, ho deyan:

—¿Qué diable tenen avuy aquells tranquils, que arman tanta saragata?

Menstrals y botiguerets acomodats casi bé tots, cada tarde solían reunir-se y pendre café en la taula del recó, y allí entre glop á la tassa y pipada al cigarro, cridant més de lo regular y prodigant més las riallas que las paraulas, arreglavan l' Espanya, comentavan las novedats del moment y feyan lo qu' ells ne deyan «una mica de brometa faldillera.»

Cabalment aquell dia era 'l sant d' un dels de la comitiva. Després del café havian comparegut unas copas, obsequi del *santificat*; darrera d' aquelles n' havian vingut unas altres, y lo que las demás tardes era una reunió bulliciosa, s' havia convertit de mica en mica en una especie de coro desenfrenat.

Aquesta era la causa del barullo que movían los tertuliáns de la famosa taula.

Lo qui més cridava y 's feya notar era 'l senyor Domingo, home alegre per naturalesa, adornat ab un bigoti casi bé roig, qu' ell deya que *resignava* salut, y qu' entre la colla passava per ser un *xicot* de sórt entre l' element femení.

Quan més engolfat estava explicant una aventura séva, que al menos havia ja referit cinquanta vegadas, un del séu costat lo tocá ab lo jonoll.

—Mira qui hi há en aquella taula: un vehí téu.

—¿Ahónt?—feu lo senyor Domingo, girant-se en rodó, sense dissimular gran cosa.

—En aquella petita del costat del piano.

—¿Aquell senyor tan serio, que sembla un recaudador de contribucions?... No 'l conech.

—¿Per forsa!... Es lo marit de la senyora del llo-ro, aquella tan guapassa que sempre es al balcó fent muecas á la bestia.

—¿Ah! A n' ella si que la conech. ¡Una gran dona! ¡Tira peixet!... Pero no sabia que aquest fós lo séu home.

—Díu qu' es una fiera. Está tan enamorat de la séva Mariona, que no pot suportar que ningú li fassi ni la broma més insignificant.

—¿No?—digué 'l senyor Domingo, llensant una rialla:—donchs ara n' hi vaig á armar una que valdrá per deu. ¿Que t' hi tractas tú?

—Sí.

—Cridal donchs.—

L' amich vá ferho aixís; lo senyor pagá 'l séu

gasto, y un moment després seya entre 'ls esbalo-
tats de la taula del recó.

—Us presento al senyor Rafel—digué 'l que l'
havia cridat:—es un bon amich y crech que no
perdríau res si arribés á serho vostre.—

Lo senyor Rafel va pronunciar quatre paraulas
de compliment, los altres van correspondreli ab
tota la serietat de que, donada la seva situació,
eran capassos, y aviat la conversa va ferse ge-
neral.

Tots los esforços del senyor Domingo s' encami-
navan á conseguir que 's comensés á parlar de
donas, y tan bona manya va donarse, qu' en me-
nos de cinch minuts havian ja entrat en materia.

Era 'l moment de plantejar la broma que tenia
pensada y va apressurarse á aprofitarlo.

—Per senyoras guapas, la séva—digué de cop
mirantse fixament al senyor Rafel.

Aquest quedá sense saber qué respondre, ad-
mirat de que l' altre conegués á la séva dona, y
sobre tot, de que 's posés á parlarne d' aquella ma-
nera tan familiar.

—Ja pot dir que té una bona costella—continúa
'l bromista, sense fer cas de la séva turbació.

—Pero ¿qué la coneix?—preguntá al últim lo
senyor Rafel, en un tó una mica agre.

—¡Y tall!... Més de lo que vosté 's figura.

—¿De qué? ¿d' ahont? ¿desde quant?

—¡Uy! Fá més preguntas que un jutje desen-
feynat.

—Pero, bueno; contéstimelas—exclamá 'l ma-
rit aixecant una mica la veu.

—La conech d' una cosa, d' un cert puesto y
desde fa bastant temps—respongué l' altre cargo-
lantse 'l bigoti.

—¡Bah!... Aixó son ganas d' enrahonar que vos-
té deu tenir. O sinó, á veure ¿cóm se díu?

—Mariona.

—¿Ahont está?

—Al carrer de Sant Pau.

—¿Quina classe de dona es?

—De las que á mí m' agradan.—

Lo senyor Rafel ja no va poder aguantarse.

—¿Sab lo qu' es vosté?—digué casi menjántsel
ab los ulls:—¿sab lo qu' es?... Un beneyt, qu' en-
rahona perque té boca. Vel'hi aquí.

—¡A tots los gelosos 'ls passa lo mateix!—ex-
clamá 'l senyor Domingo plantantse descarada-
ment á riure:—á copia d' estimar á la séva dona,
acaban per posarla en ridícul. ¿Qué té de extrany
que jo li conegui la senyora, que sápigá 'l séu
nom y allí hont viu y hasta que estigui enterat de
que té un lloro que li diuhen Venancio?

—¡Es que vosté ha dit tot alló ab un retintín y
d' una manera tan particular!...

—¡Si vosté tingués absoluta confiança ab ella!...

—¡Per supuesto que n' hi tinch! ¿Qué vol dir ab
aixó?

—Pues senzillament, vull dir... que vosté es un
marit... com molts que corran per aquests carrers
y plassas.

—Senyor meu; aixó es molt serio. Explíquis clar:
¿qué sab d' ella? ¿quina ceba hi ha que
pugui ferli coure 'ls ulls?

—Vaja—digué 'l senyor Domingo, ve-
yent que ja la cosa estava á punt de car-
metlo:—¿vol que 'l castel de las sévas ilu-
sions caygui ab una sola bufada? Donchs
escolti. Jo ¿'m veu? jo, sé que la séva
senyora, la Mariona, porta lliga-camas
vermellas.—

Lo senyor Rafel va tornarse de color...
de lligacama. S' alsá com si ab una agulla
de cusir sachs l' haguessin punxat per sota
la regilla de la cadira, 's passá la má pél
front y sense pronunciar una sola paraula
vá dirigirse á la porta rápit com una
fletxa.

—¡Senyor Rafel!—cridá 'l bromista trac-
tant de deturarlo:—¡Senyor Rafel, escoltil!...

Pero 'l senyor Rafel no 'l sentia.
Ja era á mitj camí de casa seva.

ECOS DE LA SENMANA

—¿Sent, Agneta, ja deu ser aquí 'i nunci.
—No, dona: aquest es lo que crida la carn de toro y
'l vi barato.

Al véurel entrar ab los ulls fora de las
órbitas y 'l cabell desordenat, la Mariona
cregué que al seu marit li havia succehit
una desgracia.

—¿Qué t' ha passat, Rafel? ¿Qué t' ha
passat?

—¿Qué?... Que soch l' home mes des-
venturat de la terra.—

Y agafantla per la munyeca ab una for-
sa extraordinaria, exclamá baixant la veu,
com si tingués por de que 'ls mobles se 'n
enteressin:

—¡Un home, un home que no soch jo,
sab que tú portas lliga-camas vermellas!...

—¡Y ara!—murmurá la bona senyora
ab sorpresa no gens fingida:—¿un home
sab aixó?

—¡Si! Un home, un infame que ara ma-
teix acaba de tirarm'ho per la cara. ¿Cóm
me l' explicas aquest misteri?

FUERGAS CARCATOLICAS

plé d'ansietat...
 ¿Perqué aixís tarda
 si tant l'estimo?
 ¿Perqué aixís triga
 lo cruel carter?
 ¿Perque eixa carta
 tan desitjada
 jamay arriba?
 ¿Perqué? ¿Perqué?

II

—La lletra es seva
 carter... ¡mil gracias!
 ¡Ja 'n tinch noticias!
 ¡Ja soch felis!
 ¡Oh quant m'estima!
 ¡Lucia adorada
 jo 't beneheixo!...
 Veyam que diu:

La Verje y 'ls pobres sants
 desde qu' *ell* corra per 'quí,

per no sentir crits ni vivas
 diu que han hagut de fugí.

- ¿Ahónt ha succehit aixó?
 —Al café, davant d' una pila de personas...
 —¿Quína classe de subjecte era?
 —Un homenot que m' ha semblat que li deyan
 Domingo y que porta un bigoti casi bé roig...
 —¡Ah!—va fer de repent la Marionna, esclatant
 una rialla:—no es extrany que ho sápigam que jo
 porto lliga-camas vermellas...
 —¿Es dir que ja sabs qui vull dir?
 —Si, home, si: es un gat dels frares!....
 —¿Pero qui es?
 —Lo betas y fils de la cantonada, que l' altre
 dia me las va vendre...

A. MARCH.

¡D' ELLA!

I

—Ja fa tres días
 qu' espero d' ella
 bonas noticias.
 ¡Tres días ja!...
 Ja fa tres días
 millor tres sigles,
 qu' estich morintme

«Llum de ma vida,
 sol de ma ditxa,
 maco de casa
 benvolgut Roch!
 Ab molta urgencia
 déixam tres duros;
 sabs que t'estima
 Llucia Llambrochs.

M. RIUSEC.

LA DONA EN LO DOCTORAT

Negar los adelantos modernos, es negar la llum en presen-
 cia del sol, es negar que la terra dona voltas. Duptar de
 que aquest sigle nomenat de las llums, es un sigle de civi-
 lisació y de progrés, es una heretgia tan gran com la de
 duptar de la barbarie del element carlista en plena guerra
 civil y del mal estat de nostra Hisenda.

Hi há cosas que saltan á la vista ¡que caminém á la per-
 fecció es una d' aquestas cosas!

No li basta al home pesar la terra y medir la distancia
 que la separa dels demés planetas, adelanto tan bonich com
 inútil; ni son afany de saber poden satisfacerlo las mil y
 mil innovacions que en l' ordre moral com en l' ordre fisich
 ha introduhit l' estudi de las ciencias.

Faltava més encare.

Los fets naturals, per lo mateix que están basats en los
 principis de la mes sana lógica, no eran suficientes ¡pera do-

nar importància a la nostra època. ¿Què s'havia de fer? Una cosa facilíssima; provocar una revolució: ficar la dona en lo doctorat.

La dona que, per ficarse en tot, fins se ficaria en los clots de llot a consciència d'embrutarse 'ls baixos, ajudada per unas quantas d'aqueixas eminències que no tenint res mes que fer donan importància als seus puerils capritxos; la dona, repeteixo, 's posà sobre 'l tapete del adelanto modern é inaugurarà una serie de reclamacions que n'hi ha per llepar-se los bigotis.

Surgir y apedassar la roba; cuidar la casa; atendre als nens y ajudar al marit en las obligacions de la llar domèstica, han sigut fins avuy sas insignificants ocupacions. Pero en lo successiu, la dona, equiparada al home en debers y drets, trenca la odiosa cadena de la monotonia de la seva existència y perdentse per l'escabrós terreno del estudi y de las practicas professionals, tracta de fernes una competencia honrosa y posarnos las peras a quarto.

No hi ha rahó que aboni que la dona ignori lo que sab l'home, y sent abdós de carn y os, es clar que pera lo que un serveix pot servir l'altra.

¡Injusticia casi imperdonable ha sigut l'abandono en que hem tingut a la dona fins al present!

Per fortuna encare hi som a temps a reparar lo mal. Lo Congrés Pedagògich aixís ho demostrà, y no 's pot posar en dupte lo que tan sabia congregació digué.

Donguis a la dona 'ls mateixos elements ab que conta l'home, y al cap d'un temps, potser mes curt que 'l que l'home necessita, trobareu a la dona a sa mateixa altura.

Obriu las aulas a la joventut estudiosa del género femella; deixeu-la luego en lo cuidado de la practica professional, ja que 'l progrés tendeix a la igualtat y a la unitat, y veureu de quina manera mes ràpida arribarem al limit del perfeccionament, objecte que avuy preocupa a la ciencia humana.

Per lo que respecta a mi declaro que estich conforme ¡ja ho crech! en lo relatiu a que la dona disfruti dels mateixos drets que l'home, y n'estaré mentres me conservi solter; pero se m'acuden alguns duptes, y vaig a exposarlos pera descans de la meva consciència.

No diré que siga precisament a la ignorancia absoluta a lo que la dona deu algo de la dolsura del seu caràcter; pero si que l'ignorar certas y determinadas cosas, es lo que li concedeix certa preeminencia sobre l'home. Desde 'l moment en que 'ls seus coneixements sigan iguals als del home, iguals a ellas nosaltres hem de considerarnos, y llavoras ó modifiquém nostra manera de veure las cosas ó perdrà molt la dona en lo concepte angelical y dols en que avuy se la té.

Mirém la qüestió baix un altre pnt de vista.

No crech que l'establiment de la llibertat d'ensenyansa en lo que al *sexo debil* se refereix, fos pera lucrarse ab lo producte de las matriculas, donchs apart de que aixó seria un engany, constituiria un abús: y si es cert que 'l que mana, mana bé y cartutxera al canó, com deya un avi miliciano, aixó está molt posat en ordre pera manar a homes; pero pera manar a donas *llegidas y escritas* la cosa varia per complert.

No sé fins a quin punt agrahirá 'l sexo femella la defensa que faig de las sevas aspiracions; pero cas de que mereixi 'l seu aplauso, suplico de tot cor que no 'l fassa públich y d'aquesta manera m'evitará 'l treball de ruborissarme.

Prefereixo ferho mes tart quan se reparteixin prospectes ó s'empastifin las fatxadas ab cartels, ab grans lletres de color y son corresponent timbre mòvil, del tenor següent:

—«Donya Eularia de N., *Doctora en Medicina y Cirugia*. Especialista en las enfermetats secretas. Carrer de Tal, núm. Tants. (Horas de consulta, de 8 a 12).»

—«*Remey infalible y radical pera las morenas*. Ungüent preparat per la Doctora D.ª Matilde de P.—*Aquesta doctora posseheix la especialitat de curar radicalment los fluixos.*»

Llavoras, quan llegeixi aquests ó semblants anuncis será quan me taparé la cara de vergonya y tant se m'en donará portar mocador/al cap, com mantellina, com lo que ara porto, y 'm decidiré a abandonar la forja y la llima qu' es lo que ara 'm dona pa y 'm dedicaré a fer *punt de mitja* y a treballar lo fil de *crochet*.

¡Ay, donas, donas! Sereu doctoras, no ho dupto, donchs que ja n'hi ha alguna que tal posseheix lo titul y sou ja naturalment *batvilleras*; pero 'm venjaré de vosaltres olvidant per complert la política y propagant entre 'ls homes l'idea d'establir tallers de *modistos* y a *ademies de frivolité*.

Y la nostra determinació será tant mes bona y justificada, quant aixís ho disposá la mare Naturalesa establint la sabia lley de las compensacions.

Vosaltres, com *metjas*, ens pendreu... lo pols, nosaltres, com *modistos*... us pendrém las midas, y lo un aniraper l'altra.

Si n'hi ha alguna que vulga comensar... tinch lo metro a punt.

N. BAS Y SOCIAS.

LA SALSA DEL AMOR

Un'altra obra del fecundo C. Gumá y un altre éxit tan complert y merescut com tots los seus.

En *La salsa del amor*, com ja 's deduheix pel titul, la nota amorosa hi destaca en primera línia, vibrant en tots los tons y en tots los géneros y omplint l'ánim del lector ab aquella comunicativa alegría que 'l popular escriptor sab escampar entre 'ls seus fácils y armoniosos versos.

EN LO CONGRES CATOLICH DE TARRAGONA

Un bisbe dels de levita,
que observa tant bé la lley,
que en lloch d'ensenyá, 's passeja
crident:—¡Viva 'l papa-rey!

¿Volen véuren una mostra que 'ls deixi convensuts en un moment y digui per ella sola mes de lo que podrian dir los nostres elogis?

Aquí va un frægment de *La salsa del amor*. Llegeixin y riguin:

¿Diu qu' encare 'm tens malicia
y que de cor m' aburreixes?
Crech, noya, que procedeixes
ab verdadera injusticia.
No comprench, en bona fé,
d' hont venen los teus rencors:
es cert que vam tení amors
y qu' hem renyit, pero ¿qué?
¿Quí es dels dos que ha pecat?
¿Tú ó jo? ... Repassém l' historia,
y si vols tenir memoria
veurás que jo no hi faltat.

Recórdau: eram vehins;
desde 'l meu balcó alguns días
te veyá quan hi surtías
á regarhi 'ls llessamins.
Jo 't mirava y hasta, apart,
me deya:—¡E's ben encisera!—
pero mayni tan siquiera
vaig donarte 'l Deu te quart.

Tú vas ser la que, atrevida,
vas comensá á saludarme,
y á bromejar y á buscarme
conversa llarga y seguida.
Jo, ab lo meu natíu candor,
parlav del temps... del fret...
tú, al contrari, sempre al dret,
no mes parlavas d' amor.

Quan jo arribava, ja estavas
cantant per la galería;
si veyas que no surtía,
no ho neguis, fins me cridavas.
Un día 'm vas dá una rosa
sense que la demanés;
pel meu sant, poch temps després
vas donarme un' altra cosa.
Per fi, perdent lo recato,
un vespre dalt del terrat,
no havénten jo may parlat
vas regalarme 'l retrato.

Jo, está clá, 'm deixava dú,
y si algun cop resistía,
sempre al últim sucumbia
en lo que volías tú.
Tú eras la que proposavas,
tú eras la que concebías,
tú la que 'm comprometías,
tú sola la que manavas.
Comprench que ara t' esbalotís,
pero ¿qué havia de fé
jo infelís, si casi bé
m' ho fregavas pels bigotis?

¿Quí era la que ab fals rubor,
en mil ocasions diverses,
armava aquellas conversas
sobre 'l plaher y l' amor?
¿De qui va partí aquell plan
de surtí á cullir ginesta?
¿Quí la organisá la festa
d' aquella nit de sant Joan?

Confessa, aixerida Marta,
que en las nostras relacions
totas las mevas accions
van reduhirse á secundarte.
Si després te vaig plantar,
va sé, y no 't volía ofendre,
perque al últim vaig comprendre
que alló no podía anar.

Per lo tant, tú, realment,
tens dret de calificarme
d' informal y de tirarme
en cara algun jurament.
Pots dir que jo vaig trahirte,
pots dirho tot, aixó ray;
mes no pots ni podrás may
dir que jo vaig seduhirte.

Y aixó no t' ho deixo dí
perque no es vritat; ¡no y no!
No vaig seduhirte jo
¡tú vas seduhirme á mí!

* * *

Tota *La salsa del amor* corra d' igual manera, fácil y enjogassada, plena de picardía y materialment empedrada d' ideas tan atrevidas com originals.

Lo nostre aixerit Moliné ha ilustrat l' obra ab varios intencionats dibuixos que acaban d' arrodonirla y que justifican lo notable éxit que alcansa.

No 'ls la recomaném per una rahó: las obras de 'n C. Gumá 's recomanan per ellas solas.

R. S.

PRINCIPAL

La comedia de Dumas titulada *Las ideas de la señora Aubray* vá ser escoltada ab certa indiferencia per una gran part del públich. L' obra careix d' emocions, sorpresas, graus efectes escénichs y en una paraula de tot l' acompanyament que assegura l' éxit dels dramas al ús. Pero en cambi ¡quina riqueza de ideas, quina abundancia de pensamientos, y quin raig tan inagotable de ingeni!

Figúrinse l' aparador de un argenter plé de joyas de gran mérit artístich... ¿Quí no passa un bon rato contemplant, tanta esplendidés?... Y no obstant lo públich... Res: quèstió de paladar, y millor encare de costúm.

En l' execució varen distingirse la Tubau, en Vallés, en Manso, y en general tots los artistas que prengueren part en la representació.

* * *

Dimecres, estreno del drama de Onhet *Sergio Panine*, del qual parlarém la senmana próxima.

LICEO

S' aproxima la inauguració de la temporada. Lo Sr. Bernis ja ha tornat de Italia, havent format la següent companyia: Mestre director, Francesco Spetrini; idem de coros, Giovanni Baravelli; sopranos, la célebre Darlée y Vittoria Italia Repetto; mezzo soprano, Giuseppina Giaconia; primers tenors, Gianni Massin, Giuseppe Moretti y Oreste Geannari; primers barítonos, Rogerio Astillero y Gabriel Hernandez; primers baixos, Giochino Waurell y Constantino Thos. Ademés una bona companyia de ball dirigida per Enrico Bori y de la qual forma part l' aplaudida Adolina Sozo.

Obras que 's proposa estrenar: *Manon* de Massenet; *I pagliacci* de Leoncavallo y *L' amico Fritz* de Mascagni

Per la nostra part hi posém lo V. B.

Y creyém que 'l públich no podrá menos que fer lo mateix.

ROMEA

¡Sr. Aulés!... Per Déu Sr. Aulés!... ¿Es possible que vosté que ha desempenyat á Cuba un carrech judicial tingui de las cosas jurídicas el desconeixement que revela la seva comedia *La cansó de 'n Tururut*?

Y aixó encare fora lo de menos si l' obra resultés espontánea, fresca y graciosa; pero ni aixó, Sr. Aulés. ¿Es possible—'s preguntava 'l públich—que aquest informe conjunt d' escenas disbaratadas y de graciositats que no fan riure sigan degudas al mateix autor de *Cel rogent*, de *Cap y qua* y de otras produccions, joya y gala del *Teatro catalá*?

Sr. Aulés: un' altra vegada que vulgui jugarnos una broma per l' istil, ja cal que 'ns avisi. Perque, á mí no m' ho digui pas: vosté ha volgut probar fins á quin extrém arriba la benevolencia del públich de Romea, y n' ha fet un grá massa. L' obra no va agradar.

Y com que l' obra ha caygut:
la cansó de 'n Tururut
qui gemega ja ha rebut.

ZARAGÜETA

ELDORADO

VITAL AZA

RAMOS

CARRION

Escena de la ducha (Acte segón)

—«Apúntale bien... ¡Duro y á la cabeza!»

TIVOLI

El siglo que vienè, Marina, La Guardiola y Kikiriki fan el gasto de las funciones.

Per demà dissapte s' anuncia una gran novetat sistema Onofroff.

—¿Qué será?—pregunta tothom.

Y l' empresa respon:

—Aixó ray, vinguin á véureho y ho sabrán.

NOVEDATS

L' Arlesiana ha sigut retirada, esperant en va que 'l públich dels dias de feyna anés á veure una obra tan hermosa com ben presentada. Gástinse las empresas un caudal, per montar produccions avaloradas per l' ingeni de dos notabilitats universalment reconegudas, com son en Daudet y 'l mestre Bizet, y al cap-de-vall per trobar un desengany.

Vaja, que 'l públich de Barcelona, moltes vegadas no té perdó de Deu.

Tothom ha parlat de *L' Arlesiana* y tothom n' ha parlat bé: eran molts los que deyan:—Cada dia la fan... demà hi anirém—y l' empresa, cansada d' esperar, y no podent rescabalar-se ab las úniques entradas un xich nutridas dels dias festius, ha hagut de pendre la resolució de retirar dels cartell una obra digna de figurarhi durant una llarguissima temporada.

¡Qué s' hi ha de fer!

Paciencia y barajar—com diuhen los castellans poch afortunats en lo joch.

Cada casa es un mon es una comedia arreglada del francés pel Sr. Ayné Rabell. La casa te quatre pisos y la comedia quatre actes, un acte per pis. Desde 'l principal arribem al quart. No 's dirá, donchs, que la producció no vaji pujant.

Tots los vells *clichés* de la comedia d' enredo se troban distribuïts en *Cada casa es un mon*. Tot lo que passa s' ha vist en cent obras distintas, de manera que 'l mérit principal consisteix en reunirho en una sola.

Lo públich va riure, y l' autor sigue cridat á las taulas.

Lo desempenyo molt ajustat, distingintse las Sras. Ferrer y Palá y las Srtas. Sala y Fontova, no menos que 'l senyor Daroki, que sigué l' héroe de la representació, molt ben secundat pels Srs. Virgili, Pigrau, Guitart, etc., etc.

CATALUNYA

Ja tenim un altre éxit. *Zaragüeta* es una comedia en dos actes, digna cusina germana de *El padrón municipal*, *El Señor Gobernador* y altras produccions celebradas procedents de la mateixa fábrica. La rahó social *Ramos Carrion-Vital Aza* se distingeix pels seus productes enginyosos saturats de aquell gas exhilarant, capás de fer riure á un mort. Lo públich no pot menos de abandonar-se á la corrent de las riallas que promouhen aquells tipos cómichs qu'ells sols saben trassar y sostenir y 'l gran raig de xistes y ocurrencias que forman la salsa picant y sabrosa de aquell plat tan gustós.

No explicaré l' argument de *Zaragüeta*, perque crech que tot Barcelona anirá á veure un' obra que tindrà llarga durada, y además podria debilitar en certa manera l' efecte de la sorpresa. Aquesta es verdadera y de las que fan admetlla, cap al final del según acte... En fi, vajin al *Eldorado*, y m' ho sabrán dir.

L' execució no més que passadora. La decoració pintada pel Sr. Urgellés, resulta molt bonica.

GRAN-VIA

Ja torném á tenir á en Fregoli en campanya.

Ni ell se cansa de efectuar sas pasmosas, graciosas y rápidas transformacions, ni 'l públich de aplaudirlas.

S' ha de convenir en que 'l senyor Fregoli, no te rival en lo seu género.

N. N. N.

ODI DE AMOR (1)

—¡Qué séba!

Sortía 'l sol; lo cel estava núvol;
feya un fret que cremava, de tant fi;

(1) Poesia incomprendible que guanyá la *Flor artificial* en lo certámen humorístich de la societat «*La Seba*»

bramava 'l passarell dintre l' estable
y en l' arbreda cantava un trist pollí.

Ab las calsas á coll, per massa pluja;
arremangat de jech, per massa pols;
de gorra ben cordat y ab espardeñas
á la testa calçadas, com fan molts,

montat dalt d' un cotxet, empró á peu sempre,
feya vía, corrent apoch-apoch,
al Aplech de l' ermita que s' alsava
al bell cim d' un barranch d' estil barroch.

Pels viaranys del entorn que cap n' hi havia,
grossas collas pujavan ab algú;
la plassa de l' ermita tant va omplirse
que no 's veyá, de tanta gent, ningú.

Neguitós, molt tranquil, mon ser cercava
altre ser á qui aymava ab odi fer;
á la nina mes maca y fastigosa
que 'm robá y no 'm robá lo cor enter.

De la capella á fora, ben endintre,
vareig entrar sortintne disposat
á declararmhi serio, fent la broma,
al bell peu del altar dalt del terrat

No hi era. Al cap-de-munt, prop de la porta,
s' estava de genolls sentada al banch...
Me mirá fit á fit estant d' esquena...
¡Com brasa de carbó vaig quedar blanch!

Replé d' amor odiós mon cor vell, tendre
no veyentla, al mirarla, llensá un «ay»
llensá un «ay» y una «seba» perque feya
molt temps que no l' havia vista may.

A l' hora de dinar, fent clar de lluna,
volia convidarla á menjar res...
s' estava dalt d' un pi, sota una alzina,
refilant lo pandero, ab un pagés,

¡Infame!! ¡Pobra nina! A mitja tarde,
quan l' auba, post lo sol, trenca y somriu;
quan lo brugit del sol s' alsa ab silenci,
y trina 'l rossinyol, mort, en lo niu;

á balladas, mudada, bruta, lluhintne
un vestit dels més bons y més dolents,
se 'n aná ab la fatlera de no perdre
ni un sol ball... ¡Com que no 'n sabia gens!

Als brassos del pagés, sola, aburrida,
se 'n reya, tot plorant, de ma passió:
y com no va tocar ni un ball la copla,
la nina dansá, quieta, allá á recó.

En tant, á mí, gelós, m' escapá 'l riure
al véurels abrassats ell d' ella lluny;
y d' alegria foll, irat, de sopte
vaig besarla ab amor á cops de puny.

L' endemá del Aplech, á la vigilia,
plá y amunt, cap avall, juntets tots dos,
parlarem sense di 'ns una paraula
del nostre *odi d' amor* tant lleig y hermós.

Ans d' arribar al poble, á unas vint horas,
'ns asseguerem, drets prop de una font:
alli beguerem quatre caixaladas
y, sense dormir gens, ens vingué son.

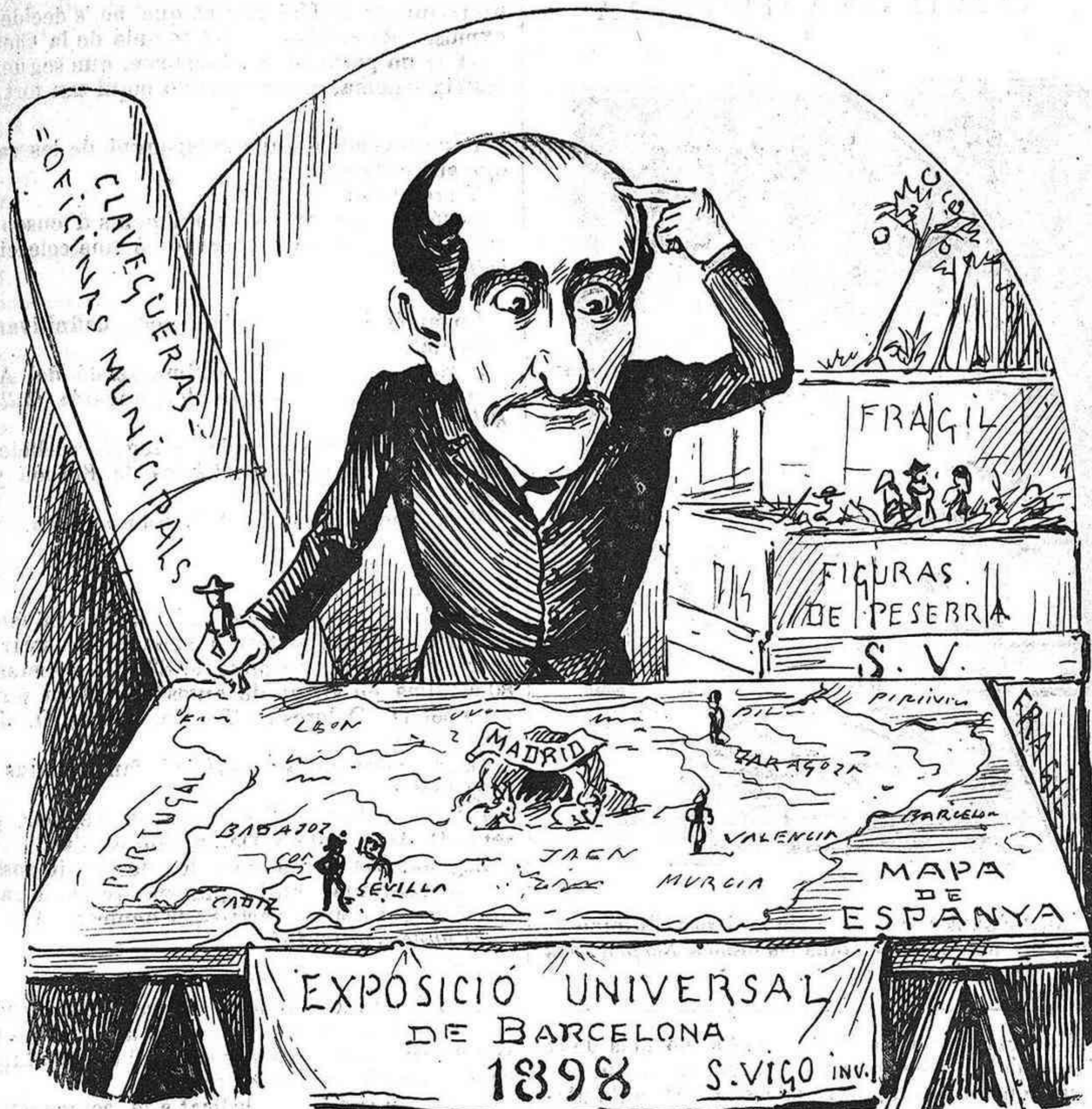
Després de curta estona, de las llargas,
de dret, fent gran marrada, féyam cap,
entrant per la teulada á la Masía;
costantme, sent de franch, la festa un *nap*.

D' alashoras ensá, com que la nina
en mon amor odiós no hi té pas fré,
exclamo, odiantla tant y aymanla massa,
que de mal-agrahits l' infern n' es plé.

PEPET DEL CARRIL.

○

LAS IDEAS DEL SENYOR VIGO

—¿Qué me 'n dihen del pessebre que d' aquest cap ha surtit?

— Que si no mana altra cosa ja se 'n pot entorná al llit.

L' escriptura de cessió dels terrenos de la Plassa de Catalunya, pels quals ha de comensar la urbanisació de la Plassa, va firmarse l' altre dia ab una ploma d' or.

La ploma d' or sigué un regalo que 'ls propietaris feren al arcalde; pero 'l Sr. Collaso, poch amich d engalanarse ab plomas agenas, va cedir aquella alhaja al Ajuntament.

Ara som ara no podem dir res.
Pero ab lo temps

quan no pugui haverhi error,
ja veurém, tot ben contat,
lo que costa á la ciutat
aqueixa plometa d' or.

**

Perque es necessari no perdre de vista que l' urbanisació de la Plassa té una petita part de carn y un' altra part molt considerable d' ossos. La carn la constitueixen exclusivament los solars per ahont va á comensar l' urbanisació, y sobre 'ls quals ja no s' hi aixecará tant siquiera l' Hôtel que deyan, sino cinch casas particulars, com cinch gangas de las mes tremendas.

Y 'ls ossos consistents en tot lo restant de la plassa, quedan á disposició del Ajuntament, á fi de que la Pubilla s' entretenga á rosegarlos.

**

Si la Plassa s' arriba á urbanisar, proposém que al mitj de la mateixa s' hi erigeixi un monument funerari, ab una inscripció que diga:

«AQUÍ DESCANSAN (tants ó quants) MILLONS DE PESSETAS.»

A Barcelona, segons sembla, també hi ha cate-dràtics que pagan un tribut desconsiderat al negoci dels llibres de text. Está vist que per tot arreu los textos se semblan á las ollas.

L' AUTENTICA SERPENTINA

LOIE FULLER, creadora de la dansa lluminosa, de qui l' han copiada totas las demás *Serpentinas* que després han aparegut.

Una carta de un pare de família (no dels de la *Fulla*; dels veraders pares ab fills), que m' ha sigut remesa, conté, entre altres los següents párrafos:

«Vostés cridavan contra 'l monopoli de la Cerillera; donchs hi ha qui li dona quinze y ratlla, ó sino preguntinho al Sr. Obradors, catedràtich de llatí del Institut, que fa comprar als estudiants de primer any, la seva gramática llatina, lo seu llibre de traducció y la seva llibreta de fer temas. Y no cregui que la cosa acabi aquí: ab la compra 'ls dona un taló, ab lo qual, al any següent podrán comprarli 'ls llibres que corresponen al segon curs de llatí, y si dit taló se 'ls extravía, bona nit viola: tenen de comprar de nou los llibres del primer any, encare que no 'ls necessitin, per obtenir los del segon.

»Tot aixó no seria res, si no fos que 'ls fa esquitxar 24 pessetas 50 sentiments per los llibres de primer any, qual valor intrínsech corre parellas ab lo text pesat, indigest é incomprendible pels noys.

»Hi ha que advertir que 'ls llibres de un any no valen per un altre, ni poden servir més que per un estudiant, de modo que no s' escapa una rata sense afluixar la mosca.

»Ara calculin: aquest any s' han matriculat á Barcelona, solament de primer any de llatí, segons los periódichs locals, 2,489 noys, que á rahó de 24 pessetas 50 céntims, produhirán al Sr. Obradors per la venta del seu llibre: 60,980 pessetas 50 céntims. ¿Qué tal? ¿Qué 'ls sembla? ¿Y que no hi haja

un rector de la Universitat que no 's decideixi á expulsar als mercaders del temple de la Ciència!
»Y ja no parlo del Sr. Picatoste, que segueix lo mateix sistema, encare que no piqui tan fort.»

Dono traslado á qui correspongui de las ratllas que antecedeixen.

Y pregunto:

¿Qué han de ser los establiments d' ensenyan-sa? ¿Un conjunt de cátedras ó bé una colecció de botiguetas?

Lo famós carrer del Alba queda definitivament rebatejat.

Segons acort prés en l' última sessió del Ajuntament, en lo successiu se denominará: *Calle de Este*.

Aquest nom me recorda 'l segon apellido del rey de las húngaras, D. Carlos de Borbón y de Este.

Vaja, que 'l carrer del Alba está de pega.

Ya pareció *aquello*.

Aquello es un edicte del jutjat de la Universitat en virtut del qual se treu á subasta un solar del carrer de Aragón, per preu de 83,914 pessetas ab 80 centims, en virtut de autos executius promoguts per D.ª Dolores de Venero, contra D. Joan Valls y Derch.

Los coneguts del *sarauhista* 's fan aquestas dos preguntas:

Primera: ¿Avants de ser nombrat regidor, pos-sahía D. Juan Valls y Derch aquest solar?

Segona: Cas de que no l' haguessen impossibilitat de continuar sentho ¿hauría arribat lo cas de que li haguessen embargat per deutes?

Et nunc erudumini.

Lo próxim número de *L' Esquella*, sense ser extraordinari, ni costar mes que 'ls deu centims consabuts, tindrà un caràcter especial que no duptém complaurá als nostres lectors.

Estará en gran part dedicat á la commemoració dels difunts y contindrà notables dibuixos de distingits artistes.

Ab ell volem correspondre al creixent favor que 'l públich ens dispensa.

Havian sortit unas cerillas sense *fósforo*, y per lo tant agenas totalment al monopoli de la cerillera.

Y tot plegat ha sortit lo delegat de Hisenda, decomisant las existencias, las máquinas y las sustancias pera l' elaboració.

Antecedents curiosos:

L' empresa de las cerillas anti-fosfóricas tenia dos privilegis concedits pel ministeri de Foment, ab posterioritat al estanch de las cerillas.

La mateixa empresa s' havia donat d' alta pels efectes de la contribució industrial.

Ara bé: si la fabricació era ilegal ¿per qué se li havian de concedir, no un, sino dos privilegis? ¿Y per qué se li havia de admetre l' alta pels efectes contributius?

S' ha de confessar que l' administració pública espanyola no pot donar un pas que no cayga del burro.

Pero lo mes trist es que sempre que cau fá mal á algú.

Comparem.

Hi ha qui recorda que al visitarnos la gran esquadra francesa las autoritats, ni ningú, vá fer cap festa en obsequi dels simpátichs representants del la República francesa. Y ab tal motiu l' esquadra vá abandonar las nostras ayguas uns quants dias avants de lo que tenia calculat.

Avuy ha vingut lo Nunci, y no sembla sino que haja baixat Déu sobre la terra, tals son los festeigs que se li dedican.

Es necessari además tenir en compte que l' esquadra francesa deixava diariament una suma considerable á la ciutat.

Mentres que 'l Nunci...

Ja 'ns ho dirán de missas los encarregats d' enviar á Roma 'ls dineróns de Sant Pere.

De aquesta feta s' haurá de proclamar primera plassa de Barcelona, la *Plassa de la Llana*.

Roger de Lluria, l' estátua del Saló de Sant Joan ha estrenat espasa

Pero algú tem que 'l día menos pensat li tornarán á pendre.

Lo qu' es si la Lliga de Catalunya no estableix un guardia permanent que vetlli nit y dia per evitarho, es possible que la profanació se repeteixi.

Y ara diguin ab franquesa:—Si ni per aixó serveixen los *Uigats* ¿per qué serveixen?

A D. Victor Balaguer l' han nombrat fill adoptiu de Zaragoza.

Y 'l Trovador de Montserrat vá donar las gracias per aquest obsequi en un calurós discurs, dient entre altrás cosas:

«Soy catalán de nacimiento, aragonés de entereza y español de corazón.

¡Enteresa!... ¡Enteresa D. Victor!...

¡Rediós! Esto no es verdad!

Sitjes, la simpática vila de la costa ponentina, acaba de ser víctima de considerables desastres produhits per un temporal desfet, com no hi ha recort de un altre semblant, en la memoria dels vivents.

ENTRE CONEGUDAS

—Noya ¿que has tret la rifa, que gastas tant luxu?

—No, dona... ¿No sabs qu' ell es regidor?

Temps enrera donarem compte de que 'l mar escupí sobre aquella platja varias monedas, com si volgués pagar per endavant lo mal que algunas senmanas després havia de produhir.

Pero 'l malehit s' ha quedat curt, per quant los danys que ha causat son de verdadera consideració.

Lo Sr. Larroca vá acudir al govern en demanda de socorros pera remediarnos en lo posible.

Y 'l govern vá respondre lo de sempre: que no n' hi ha de fets; que 'ls fondos de calamitats públicas están agotats fá temps... y en suma que si 'ls sitjetáns tenen mals de cap procurin passar-se'ls com pugan.

Un fill de Sitjes deya:

—Si 'ls fondos de calamitats públicas están agotats ¿de qué cobran los ministros? Perque major calamitat pública qu' ells no pot donarse.

Y vá de anécdota:

Una rica senyora vá fer-se retratar per un pintor de conciencia, 'l qual no tractá de favorirla gens. No li agradava dir mentidas ab el pinzell. Lletja y passada era la senyora y passada y lletja era la figura del retrato.

Naturalment, experimentá al veure'l una decepció tan gran, que no volia admetre'l de cap manera, pretextant que no s' hi semblava.

Lo pintor li digué:

—Ni vosté, senyora, ni jo som competents pera resoldre aquest litigi. Vosté diu que no s' hi sembla; jo afirmo lo contrari, y ja veu que no 'ns arribaríam á convencer, ni ab cent anys que disputesim. Será necessari que vinga un tercer en discórdia á decidir lo plet.

—¿Y qui vol que siga aquest tercer? ¿Algun amich séu?

—No senyora: 'l séu gosset. Vingui demá ab el Titus, y si ell la reconeix s' haurá de quedá ab lo retrato; y en cambi si 'l mira ab indiferencia me 'l quedo jo y no 'n parlem mes.

**

La proba vá ferse. El Titus al entrar al taller vá pegar ensumada, y disparat com una fletxa vá llansarse sobre 'l retrato, llepant ab gran fatlera las mans de la figura.

—¿Veu senyora lo que li deya?—Si aquests animals son mes intelijents.

La duenya del Titus vá quedarse l' obra del pintor, convensuda per aquella proba tan extraordinaria.

Y 'l pintor, partintse de riure, deya:—Si no se 'm arriba á acudir l' idea de fregarli las mans ab formatje de Gruyera, estich segur que 'l Titus m' hauria jugat una mala partida.

Llegeixo:

«A fin de mes se celebrará un almuerzo político al que concurrirán distinguidas personalidades del

DESPRES DE L' ULTIMA COPA

Apuros que tot sovint
passa 'l senyoret Hipólit:
vol engulir massa líquit
y luego no 's manté sólit.

fusionismo que años há vienen estando apartados de la política.»

Es senyal que tenen gana
quan mouhen dents y caixals;
y es senyal que s' aproximan
eleccions municipals.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*An-do-la.*
- 2.ª ID.—*Co-lo-ma.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Arcadi—Criada—Cadira.*
- 4.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Lo sarau de llotja.*
- 5.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Proa.*
- 6.ª TERS DE SÍLABAS.—*LLI BRE TA
BRE TO NA
TA NA SI*
- 7.ª GEROGLÍFICH.—*Per falsetans, Falset.*

XARADA

La senyora de 'n Pasqual
que n' es bastant batxillera,
va anar días endarrera
perque li dongués *Total*,
á una seva vehina
y allí estant enrahonant
van armar tal sarracina
que alguns mal ne trobarán.

—Cap tres digué la María—
te donaré un *prima-dos*
si no callas ¡cap de gos!
Y callá perque sufria.

Y la dona de 'n Pasqual
se 'n va anar de mala gana,
sols perque l'altra fulaLa
no li volgué dá 'l *total*.

V. JAUMOT Y MAGRINYÁ.

ANAGRAMA

Me vaig fer un *tot* de corre
per atrapar á en Marsal
que m' havia pres la gorra,
y 'l *tot* encara 'm fa mal.

PERE CARRERAS.

CONVERSA

—¿De qui porta dol, Fontanella?

—Ay, ay, del meu germá.

—De quin ¿del Valenti?

—No, home del que acaba de dir vosté mateix.

H. VILÁ.

GEROGLÍFICH

× ×
000

0000

SIELO

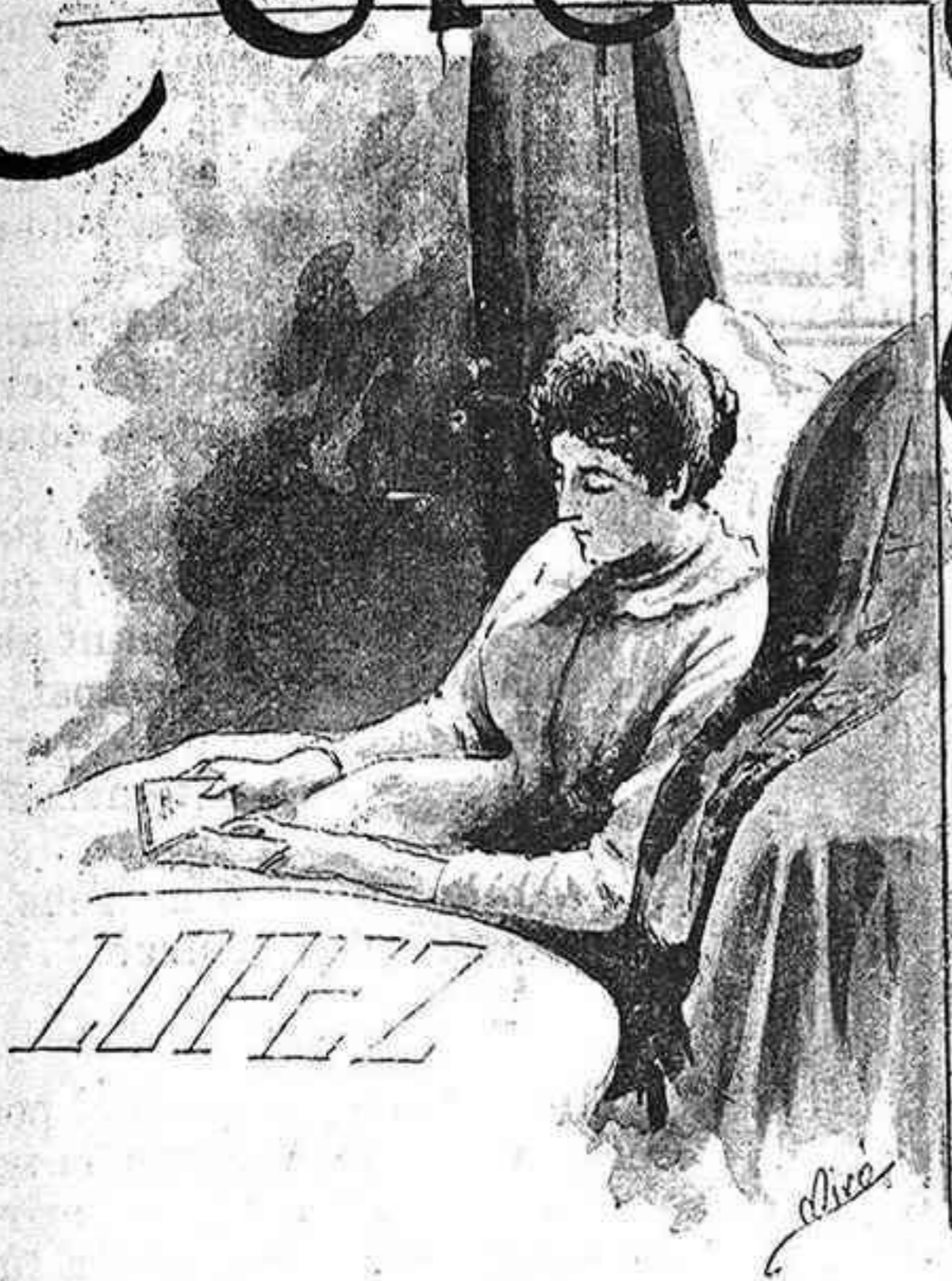
LO LO

SIELO

SAMUEL GRAN.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto, 63

Coleccion

López-Editor

LIBRERÍA ESPAÑOLA

Rambla del Centro, 20

BARCELONA

Diamante

Acaban de salir á luz

ENRIQUE PÉREZ ESCRICH

FORTUNA

HISTORIA DE UN PERRO AGRADECIDO

Sangre cazadora.—El placer de no hacer nada.—La Valenciana.—Nerón, Moratin y Comella

Forma un tomo en 8.º menor de unas 200 páginas encuadernado con una bonita cubierta al cromo.—Precio 2 reales.

A. LASSO DE LA VEGA

RAYOS DE LUZ

Traducciones en verso de los más célebres poetas extranjeros: Schiller—Goethe—Victor Hugo—Manzoni—Beranger—Dante—Heine—Lamartine—Tasso—Milton—Petrarca—Byron—Musset—Cooper—Hebel, etc., etc., etc.

Forma un tomo 8.º menor de 200 páginas, con una hermosa cubierta al cromo.—Precio 2 reales.

¡Obra nova! ✕ ¡Obra nova! ✕ ¡Obra nova!

LA Salsa del Amor

DEDICADA ALS LECTORS DE

LA GAYARRA DE GRACIA

PER

C. GUMÀ

ilustrada ab dibuixos de M. Moliné

DOS rals per tot arreu

¡Obra nova! ✕ ¡Obra nova! ✕ ¡Obra nova!

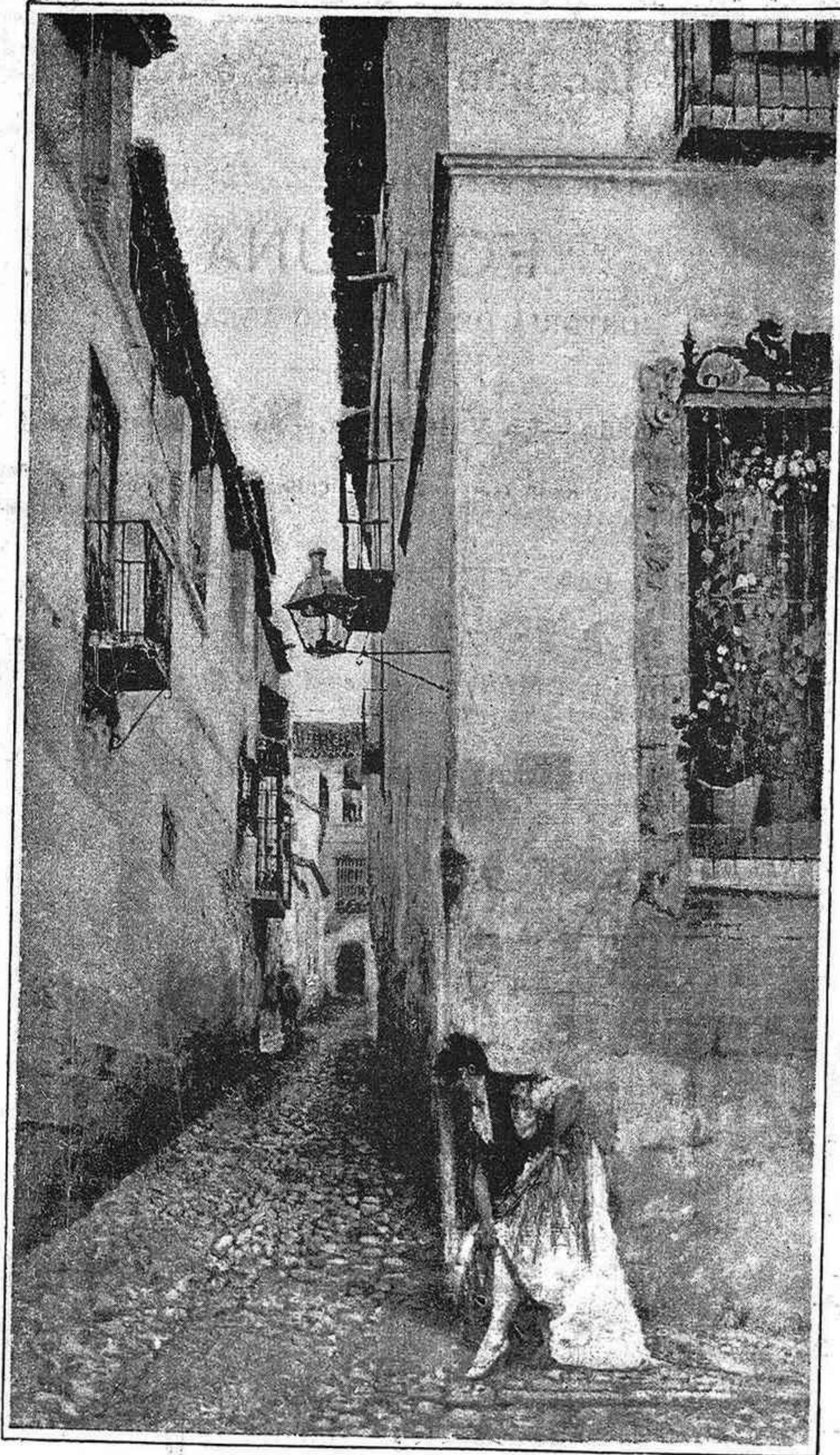
NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No esponém d' estravíos, no remetent ademés 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

QUÈNTOS

Un bon senyor: contava 'l següent cas que acabava de passarli.

—Figürinse que temps enrera vaig posar las mevas miras en un jove al qual tractava de casarlo ab la meva noya. Era molt rich y 'm convenia. Y com sabia además qu'era un *gourmet* de primera, vaig convidarlo á dinar diariament un

SANCH ANDALUSSA (Per J. GUZMAN)

¡Ay trist galan, que per una desayras un' altra dama!
Prompte surtirá 'l punyal
que guarda la lliga-cama.

mes seguit, prenent al efecte á la millor cuynera que vaig trobar á Barcelona. ¿Y saben lo que m' ha succehit?

—No.

—Donchs, es tant lo que vaig enllepolirlo ab lo menjar, que al últim se m' ha casat ab la cuynera.

Un borrarxo de professió 's troba estacat al llit frenétich, á conseqüència de un fort atac de reuma al bras dret.

Un amich seu que ha anat á visitarli li diu:

—No sé, francament, perque t'has de desesperar de aquesta manera!...

—¿'T sembla poch?... Per l'enfermetat hi passaria; l'úlich que 'm carrega es lo punt ahont el reuma se m' ha arrapat, per las conseqüèncias que té per mí.

—¿Per las conseqüèncias? No t'entench.

—Home ¿que no ho veus que no puch aixecá 'l cotze?

Un compositor que vol portar més enllá que Wagner la reforma musical, va ser encarregat de compondre una marxa fúnebre.

—Jo 'us asseguro—deya—que sobre fer una obra originalíssima, tindrà una expressió significativa, com no puga tenirla la de cap mes autor del mon.

Y en efecte: 'l día que 's reuniren los músichs per ensajarla, baix la séva direcció, ell doná la senyal ab la batuta, y per mes que portava 'l compás, no soná cap instrument.

¡Cóm havia de sonar si en lo paper dels músichs, en lloch de notas, no hi havia més que compassos d'espera!...

—¿Y la marxa fúnebre, ahont es?—li preguntaren.

—En lo solemne silenci de la cosa—respongué 'l compositor.—
Los grans dolors son muts.

L' esposa de un subjecte que se las pega de saber cantar, trobantse al llit ab ell, y veient que somiava, donant uns crits desaforats, lo satcejá per despertarlo.

—Despértat, home despértat!
Lo marit, tot assorat:

—¿Y aixó?... ¿Perqué 'm cridas?... ¿Qué hi há?

—Devias tenir un mal somni....

—No.... al contrari.... un somni deliciós....

—Pero si feyas uns crits espantosos....

—Somiava qu' estava cantant un' aria al Liceo.

—Ara comprench que hi fet molt bé en cridarte. Si no 't despertó, 't xiulan.